

emarginato abruptim attenuatis, ideoque lineam fractam angulo obtuso formantibus, stylo brevi.

In agro Fluminensi.

In Graecia: M. Korax prope Musinica (LEONIS).

25. *B. alpestris* MIEGÉVILLE, Bull. soc. bot. Franc. III. 1863, 10 (var. *alpina* Schur, Sert. 1853, 9, sol. nom.) Enum. 72, Humilis, simplex, „caule scapiformi. aphylo. . pilis stellatis hirtis, foliis“ basalibus pinnatifidis, „siliculis triangularibus, submarginatis. angulis rotundatis“ Nostra sine dubio aberrationem sistit *B. rubellae* in alpebus analogam, foliis integris, diplotrichis, corolla calyce pallido aut virescente, albo-marginato duplo longiore, siliculis illis *B. rubellae* similibus, dorso concavo-excisus,¹⁾ sed apice paulo angustioribus, minus profunde emarginatis, stylo igitur magis conspicuo. Pedunculi fructus sesquilongiores.

Hungaria. In subalpinis Zsudjele alpium Retyezát, in cacumine Királykö ad Zernyest. In Pyrenaeis

A hazai flórának új polgára.

Astragalus depressus L.

Irta: **Thaisz Lajos.**

Herkulesfürdőn. Magyarországnak floristikai szempontból legérdekesebb s egyúttal legjobban átkutatott vidékén, még mindig található a figyelmes kutató érdekes növényeket. Így a múlt évben is hosszabb ideig tartozkodván ott, olyan szerencsés voltam, hogy a fürdő felett emelkedő Vurfn Suskuluj hegy tetején sziklák között fölfedeztem az *Astragalus depressus*-t L., amely lelet anynyival is inkább érdekes, mert e dél-európai növény semmi esetre sem az újabb időkben vándorolt be hozzánk, hanem bizonyára már ősidők óta ott lapul meg a sziklák közötti humuson, leveleit, virágait, terméseit a földre teríti, s csakis így tudta annak a sok hazai és külföldi élelsemű botanikussnak a figyelmét elkerülni, akik a múlt század eleje óta kutatni jártak a magyar flóra eldoradójába.

Az az hogy már történeti igazság kedvéért is el kell mondanom, hogy Dr. DEGEN Árpád urnak is van köze e fölfedezéshez, mert figyelmeztetett rá, hogy ő gyűjtött ugyancsak a Vurfn Suskuluj hegyen egy pillangós-t, amely valószínűleg az *Astragalus* fajhoz tartozik, meghatározni azonban nem tudhatta, mert a gyűjtés őszi hónapban történt, amikor nem volt sem virágja, sem termése.

Ezen érdekes növény meghatározásakor az *A. leucophaeus* SM. vizsgálatára is ki kellett terjednem. Dr. DEGEN Árpád ur

¹⁾ In descriptione MIEGÉVILLEANA mentio huius notae nulla, at in ROUY et FOUC 1 c. 95 ad *C. rubellam* reducitur.

szivessége folytán bőséges növény anyagot és az ide vonatkozó irodalmat is áttanulmányozván, a következő eredményeket telitem közzé.

BUNGE *A. (Generis Astragali Species, Pars I. p. 48)* az *A. depressus* és *leucophaeus* között ilyenformán teszi meg a különbséget:

1. Pedunculi abbreviati, folio multo breviores, flores ebracteolati = *A. depressus* L.

2. Pedunculi scapiformes elongati, folium superantes, flores bibracteolati = *A. leucophaeus* SM.

Ugyazaron művében BUNGE az *A. leucophaeus*-hoz a következő megegyezést fűzi: Satis a praecedente (scilicet ab *A. depresso*) differre videtur scapis elongatis floribus bibracteolatis.

GRISEBACH (Spicil. fl. Rum. et Bith. T. I. p. 61) ilyenforma megjegyzést tesz Macedoniában az Athos hegyen termő növényhez: Nostra forma differt ab occidentali corolla ab initio violascente, carina inferne alba, stipularum ciliis brevioribus, foliis subtus et in nervo medio supra sparse sericeis, mox glabris.

Mind GRISEBACH, mind különösen BUNGE felfogásával szemben kénytelen vagyok HALÁCSY (Consp. fl. Graec Vol. I. Fasc. II. p. 440—441) véleményéhez csatlakozni, aki az *A. leucophaeus*-t igen helyesen az *A. depressus*-hoz vonja.

Az említett két faj összevonása azért volt jogosult, mert az, hogy a tőkocsány egyes példányokon kissé megnyúlik, igen gyakori jelenség más tőkocsányos növényeken is s ez a bélyeg a jelen esetben sem annyira állandó, hogy a fajok közötti megkülönböztető bélyegül fölhasználhatnók. Fontosabb különbség volna BUNGE (i. h.) szerint az, hogy az *A. depressus*-nak állítólag nincsenek a kehely tövében murvácskái, míg az *A. leucophaeus*-nak vannak. Ilyen különbség azonban nincsen, mert a jelzett murvácskák az *A. depressus*-on is meg vannak, de igen könnyen el lehet azokat nézni egyrészt azért, mert igen vékonyak és kicsinyek, másrészt, mert könnyen lehullanak, különösen szárított példáról.

Igy kerülhetett a hiba BUNGE leírásába, de még a BOISSIER-éba is (Fl. Orient. T. II. p. 266.) aki, az *A. depressus*-ról szintén azt mondja, hogy: . . . floribus ebracteolatis etc.

Az *A. depressus* földrajzi elterjedésére vonatkozólag rövidesen csak annyit jegyzek meg, hogy a magyarországi termőhely a svajciakkal együtt (Bern, Vaud) az elterjedés határainak mindenesetre az északibb pontjaihoz tartozik, mert ez a növény a dél-európai magas hegyek, különösen a Balkán hegység lakója, sőt Észak-Afrikába és Kis-Ázsiába is áttejed.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1902

Band/Volume: [1](#)

Autor(en)/Author(s): Thaisz Lajos von

Artikel/Article: [Astragalus depressus L. 24-25](#)